

Propozycje kierunków tematycznych KSOW+ do realizacji w ramach planu operacyjnego na rok 2025, zgłoszone przez jednostki wsparcia Sieci

L.p.	Kierunek tematyczny	Opis kierunku tematycznego
1.	Rozwój unijnych i krajowych systemów jakości żywności, strategie skutecznego wejścia na rynek z produktami rolnymi oraz poprawa sytuacji rolnika w łańcuchu dostaw	<p>Kierunek dotyczy unijnych i krajowych systemów jakości żywności, tj. UE: rolnictwo ekologiczne, Chronione Nazwy Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenia Geograficzne i Gwarantowane Tradycyjne Specjalności (GTS), RP: „Jakość Tradycja”, Integrowana produkcja roślin (IP), „Quality Meat Program (QMP)”, System Jakości Wieprzowiny (PQS), System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) „Kulinarne mięso wieprzowe”, System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP), „Tusze, elementy i mięso z kurczaka, indyka” oraz System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) „Wędliny”. Upowszechnienie krótkich łańcuchów dostaw, w tym RHD i MOL.</p> <p>Działania polegające na wymianie informacji, wiedzy i doświadczeń oraz wzajemnym uczeniu się między podmiotami zaangażowanymi w rozwój tych systemów, promocja systemów jakości żywności, informowanie o korzyściach związanych z udziałem w tych systemach, wsparciu finansowym (w tym z PS WPR 2023-2027), przekazywanie informacji o wymogach, jakie trzeba spełnić, oraz o procesie certyfikacji.</p> <p>Maksymalizacja przychodów ze sprzedaży produktów rolnych, w ramach krótkich łańcuchów dostaw m.in. sprzedaży bezpośredniej, rolniczego handlu detalicznego, MOL.</p> <p>Rozwój przedsiębiorczości, wsparcie rozwoju i promocja nowych modeli organizacji produkcji i sprzedaży, dostaw bezpośrednich oraz marketingu produktów i marek lokalnych, budowania relacji producenta żywności z konsumentem, popularyzacja przetwórstwa produktów pochodzących z własnego gospodarstwa na małą skalę. Promocja inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego Polski i pozostałych Państw Członkowskich UE.</p>
2.	Funkcje społeczno-edukacyjne gospodarstw rolnych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw: opiekuńczych, agroturystycznych, edukacyjnych oraz demonstracyjnych	<p>Zwiększenie dostępu do usług opieki społecznej i zdrowotnej oraz poprawa jakości i podniesienie poziomu życia mieszkańców, specyfika i zasady funkcjonowania gospodarstw, promocja gospodarstw, wymiana wiedzy i doświadczeń, tworzenie sieci gospodarstw, wsparcie finansowe, w tym z PS WPR 2023-2027. Podnoszenie świadomości w zakresie bezpieczeństwa pracy na wsi. Wsparcie działań związanych z profilaktyką w zakresie zdrowia psychicznego rolników i pozostałych mieszkańców obszarów wiejskich, w szczególności młodzieży.</p>
3.	Wsparcie LGD oraz organizacji pozarządowych	<p>Wymiana wiedzy i doświadczeń między LGD oraz organizacjami pozarządowymi, pokazywanie</p>

	w zakresie aktywizacji, sieciowania i współpracy lokalnych społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem włączenia społecznego seniorów, ludzi młodych oraz osób w niekorzystnej sytuacji lub wykluczonych, przy wykorzystaniu miejscowych zasobów oraz wsparcie wdrażania lokalnych strategii rozwoju	możliwości działania, informowanie o możliwościach wsparcia finansowego (w tym z PS WPR 2023-2027), nabywanie umiejętności i podnoszenie poziomu kompetencji niezbędnych do nawiązywania i utrzymania współpracy, tworzenia sieci, animowania lokalnych społeczności do działania. Wymiana doświadczeń a także podnoszenie kompetencji, wiedzy i umiejętności, które są niezbędne do realizacji ich zadań w szczególności związanych z lokalnymi strategiami rozwoju (Isr).
4.	Sieciowanie doradców, przedstawicieli nauki, rolników, przedsiębiorców oraz innych partnerów AKIS w obszarach tematycznych związanych z rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich	Wsparcie tworzenia oraz funkcjonowania sieci kontaktów między partnerami AKIS, wsparcie przepływu branżowej i specjalistycznej wiedzy, wymiany doświadczeń a także identyfikacji potrzeb praktyki rolniczej i obszarów problemowych wymagających zastosowania nowych rozwiązań – w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji i przetwórstwie żywności i na obszarach wiejskich. Działania na rzecz wzmocnienia powiązań między nauką a praktyką. Wsparcie przepływu informacji od nauki (badania i propozycje nowych rozwiązań) przez system edukacji (przygotowanie rolników i osoby pracujące w sektorze rolnictwa do wykonywania zawodu) i doradztwo rolnicze (rola pośrednika w zakresie współpracy i rozwoju innowacji) do administracji i dostawców środków produkcji i usług. Przykłady sprawdzonych i skutecznych rozwiązań.
5.	Rozwiązania innowacyjne w zakresie nowych/udoskonalonych produktów lub technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym, leśnym i w działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich, w tym prośrodowiskowe i proklimatyczne.	Wymiana wiedzy i doświadczeń, jak również wsparcie zainteresowanych, w tym grup operacyjnych EPI (zasady tworzenia i współpraca w ramach grup operacyjnych EPI), stosowaniem innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie i na obszarach wiejskich, mających na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarstw. Innowacje te obejmują rozwiązania korzystne dla ochrony zasobów przyrodniczych i przeciwdziałające zmianom klimatu, wspierają działania na rzecz niskoemisyjności w działalności rolniczej i pozarolniczej oraz promują korzyści wynikające ze zmiany tradycyjnego modelu gospodarowania na model nowoczesny, prośrodowiskowy i proklimatyczny. Dodatkowo, w ramach tych działań, planowane jest upowszechnienie innowacji w produkcji zwierzęcej i roślinnej, jak również nowych metod przetwórstwa przyjaznych dla środowiska i nieoddziałujących negatywnie na klimat. Transfer wiedzy i doświadczeń obejmuje również tematy zrównoważonego rolnictwa, cyfryzacji oraz automatyzacji.
6.	Długoterminowa wizja rozwoju obszarów wiejskich do 2040 w Polsce i Unii Europejskiej: diagnoza wyzwań, potrzeb oraz propozycja rozwiązań i działań	Wzmacnianie głosu obszarów wiejskich i ich obecność w politykach oraz usystematyzowanie dialogu z interesariuszami, sieciowanie szerokiego grona interesariuszy, współpraca i wzajemne uczenie się od siebie między władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, społeczeństwem obywatelskim, przedsiębiorcami, naukowcami, analizy i badania potrzeb społeczności wiejskiej, finansowanie rozwoju obszarów wiejskich. Współpraca w ramach Paktu dla wsi, informacje o Pakcie, finansowanie rozwoju obszarów wiejskich po 2027 r., włączanie JST w programowanie, monitorowanie i realizację

		działań rozwojowych na obszarach wiejskich z programów zarządzanych centralnie. Wsparcie badań w zakresie zdiagnozowania wyzwań, potrzeb i koniecznych zmian, gromadzenie wiedzy nt. proponowanych rozwiązań, rozpowszechnianie tych rozwiązań.
7.	Transformacja energetyczna na obszarach wiejskich	Działania w zakresie poprawy warunków do rozwoju niskoemisyjnej, zielonej gospodarki, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii w rolnictwie i na obszarach wiejskich, rozwój spółdzielczości energetycznej, dywersyfikacja źródeł energii, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, poprawa efektywności energetycznej gospodarstw rolnych oraz promocja zielonej energii.
8.	Rozwój rolnictwa ekologicznego	Wymiana doświadczeń między producentami, przetwórcami oraz dystrybutorami produktów ekologicznych, nawiązywanie kontaktów handlowych między nimi, propagowanie i wzrost wiedzy na temat ekologicznej uprawy roślin i ekologicznej hodowli zwierząt, promocja korzyści wynikających z uprawy i hodowli zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego, informowanie o wsparciu finansowym (w tym z PS WPR 2023-2027). Wzmacnianie świadomości ekologicznej, promocja zachowań proekologicznych oraz upowszechnianie wiedzy na temat ograniczania strat i marnotrawstwa żywności wśród mieszkańców obszarów wiejskich, popularyzacja wśród konsumentów spożywania żywności ekologicznej.
9.	Poprawa dochodowości mieszkańców obszarów wiejskich z uwzględnieniem specyfiki danego regionu, w tym dywersyfikacja przychodów z działalności rolniczej i okołorolniczej młodych rolników, poprzez realizację inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych	Wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie wzrostu konkurencyjności rolnictwa i obszarów wiejskich. Dywersyfikacja dochodów, współpraca producentów rolnych, tworzenie i rozwój organizacji producentów, wzmocnienie powiązań kooperacyjnych rolników. Przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom w otoczeniu rynkowym destabilizująco wpływającym na dochody rolników, w tym negatywnym dla rolników zmianom w zakresie upodobań konsumentów, wzrostowi kosztów środków produkcji przy jednoczesnym globalnym spadku cen na produkty rolne i braku możliwości zbytu produktów.
10.	Działania prośrodowiskowe i proklimatyczne z uwzględnieniem specyfiki gospodarstwa rolnego oraz obszarów wiejskich	Wymiana wiedzy i doświadczeń, popularyzacja skutecznych rozwiązań dotyczących ochrony zasobów gleby, wód, klimatu (powietrza). Ochrona bioróżnorodności, działania globalne, regionalne i lokalne, skoordynowane podejścia między różnymi sektorami a także zwiększenie świadomości i zaangażowania społecznego. Przekazywanie wiedzy rolnikom i społeczności wiejskiej w sposób zrozumiały, gdzie troska o bioróżnorodność jest powiązana z troską o produktywność i zdrowotność środowiska rolniczego. Działania na rzecz poprawy żyzności gleby i jakości plonów, stosowania racjonalnego nawożenia, retencjonowania wody, ograniczenia stosowania chemicznych środków ochrony roślin. Ekoschematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt. Mobilizacja obywateli na rzecz klimatu, lokalne organizacje i ich znaczenie na obszarach wiejskich w zakresie upowszechniania wiedzy związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym.

11.	Wsparcie pszczelarstwa	Podnoszenie poziomu wiedzy pszczelarskiej, odbudowa i poprawa wartości użytkowej pszczół, wspieranie zrównoważonych praktyk w pszczelarstwie, gospodarka pasieczna w ramach PS WPR. Promowanie, informowanie i marketing produktów pszczelich.
12.	Współpraca z Europejską Siecią WPR (EU CAP Network)	Uczestnictwo w działaniach europejskiej sieci WPR i wnoszenie wkładu w jej działalność. Wymiana doświadczeń dotyczących wdrażania WPR w Polsce, a także korzystania z doświadczeń i przykładów projektów realizowanych w innych krajach.
13.	Wymiana pokoleniowa – wsparcie młodych rolników i młodych mieszkańców obszarów wiejskich	Diagnoza potrzeb dotyczących rolnictwa i obszarów wiejskich oczami ludzi młodych, promocja obszarów wiejskich jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby młode, identyfikacja i upowszechnianie dobrych praktyk projektów realizowanych na obszarach wiejskich (działalność rolnicza i pozarolnicza), informowanie o źródłach finansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich, promowanie działań w zakresie realizowanych projektów przez młodych rolników, działania aktywizujące młodych mieszkańców obszarów wiejskich. Działania mające na celu podnoszenie poziomu wiedzy oraz promocja ciągłego doskonalenia zawodowego i podnoszenia kompetencji (w tym samokształcenia) wśród młodych rolników.
14.	Wzmocnienie pozycji kobiet w rolnictwie i na obszarach wiejskich	Rozwój ambicji zawodowych, społecznych i kulturalnych kobiet, wsparcie w zakresie budowania potencjału organizacyjnego i pozycji w środowisku lokalnym, rozwój w oparciu o lokalne dziedzictwo kulturowe oraz potencjał kobiet. Lokalne organizacje i ich znaczenie na obszarach wiejskich w zakresie upowszechniania wiedzy związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym, sieciowanie pomiędzy przedstawicielami organizacji działających na obszarach wiejskich. Działania mające na celu podnoszenie poziomu wiedzy oraz promocja ciągłego doskonalenia zawodowego i podnoszenia kompetencji (w tym samokształcenia) wśród kobiet.
15.	Gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk dotyczących rolnictwa i w obszarów wiejskich	Identyfikacja, analiza, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji o szeroko rozumianych dobrych praktykach, które oznaczają nie tylko przykłady ciekawych projektów zrealizowanych w ramach interwencji PS WPR, będących skutecznymi rozwiązaniami wspierającymi rolnictwo i obszary wiejskie, ale również innowacyjnych rozwiązań, które mogą być wykorzystywane w rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich. Przykłady projektów prośrodowiskowych i proklimatycznych, inicjatyw i rozwiązań finansowanych z PS WPR lub też które mogą uzyskać współfinansowanie z PS WPR, które mogą stać się inspiracją dla rolników, przedsiębiorców rolnych oraz mieszkańców wsi i małych miast do podjęcia działań w kierunku wypracowania i realizacji własnych pomysłów.